

Προς το παγόβουνο

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Περνάμε δύσκολες μέρες. Η κοινωνία είναι «στα κάγκελα» και έχει κάθε δίκιο να αντιδρά με θυμό, ίσως και παραλογισμό, στα όσα συμβαίνουν. Το πολιτικό προσωπικό της χώρας τα έχει κάνει κυριολεκτικά «θάλασσα». Ο κόσμος δεν εμπιστεύεται κανέναν θεσμό, κανένα πρόσωπο, καμία πηγή ενημέρωσης. Καλούμεθα να επιλέξουμε ανάμεσα στη φαυλότητα των βολεμένων και την ακραία, επικίνδυνη ασχετοσύνη κάποιων άλλων. Τι δίλημμα και αυτό...

Οι βασικοί πυλώνες διαπλοκής και διαφθοράς της χώρας μένουν ακλόνητοι παρά την κρίση, παρά τα όσα έχουμε περάσει ως κοινωνία. Μερικές φορές έχει κανείς την αίσθηση ότι μπορεί να έχουμε ήδη γίνει μία μίνι Ουκρανία, με ολιγάρχες που κάνουν ό,τι θέλουν στο παρασκήνιο, κομμάτια του βαθέος κράτους που έχουν αυτο-

Το να μείνουμε εδώ που βρισκόμαστε σήμερα δεν είναι ούτε αυτονόητο ούτε εύκολο.

νομηθεί και ένοπλες συμμορίες που κάνουν κουμάντο σε διάφορους τομείς. Και όλα αυτά σε μια κοινωνία που νιώθει την ανάγκη να τα ισοπεδώσει όλα. Είμαστε τώρα στη φάση του γκρεμίσματος και τίποτα δεν φαίνεται ικανό να μας σταματήσει. Έχεις την αίσθηση ότι βρίσκεσαι στον Τιτανικό, αλλά ακόμη και αν φωνάξει κάποιος «πάρτε το αλλιώς, πάμε στα βράχια», θα σπκωθούν χίλιοι και θα ουρλιάξουν «άντε ρε από εδώ, πού ήσουν εσύ όταν έπρεπε να μιλήσεις;». Το πλήρωμα του Τιτανικού τα έχει χαμένα, οι επιβάτες έχουν επαναστατήσει και το σωστικό ρημουλκό βάζει συνέχεια όρους για να ολοκληρώσει τη διάσωση...

Μέσα σε αυτό το ζοφερό σκηνικό, που θυμίζει αποτυχημένη χώρα (failed state) στην πρώιμη φάση της, καλό είναι να μην ξεχνάμε μερικά πράγματα. Ανήκουμε ακόμη και σήμερα στις 40 πλουσιότερες χώρες του κόσμου. Έχουμε ακόμη και σήμερα πιο υψηλό

βιοτικό επίπεδο και μεγαλύτερες συντάξεις από μερικές ευρωπαϊκές χώρες. Είμαστε ένα ευρωπαϊκό κράτος που ανήκει στα πιο κλειστά κλαμπ της Δύσης - την Ε.Ε., την Ευρωζώνη και το ΝΑΤΟ. Όλα αυτά δεν σημαίνουν τίποτα για τους συμπατριώτες μας που τα έχουν χάσει όλα, είναι άνεργοι, δεν μπορούν να πληρώσουν τους φόρους τους. Και όμως. Το να μείνουμε εδώ που βρισκόμαστε σήμερα δεν είναι ούτε αυτονόητο ούτε εύκολο. Αν πέσουμε στον γκρεμό θα αναπολούμε το 2014, όσο περίεργο ή παράλογο και αν ακούγεται. Θα έπρεπε να έχουμε ήδη καταλάβει, άλλωστε, ότι ήμασταν ο αδύνατος κρίκος μιας γηρασμένης, παρηκμασμένης, υπερχρεωμένης Ευρώπης. Τα κεφάλαια, το «σφρίγος» μιας επιχειρηματικής κουλτούρας, η εκπαίδευση, η ανταγωνιστικότητα φεύγουν από τη Γηραιά Ηπειρο και κινούνται ανατολικά. Η Ευρώπη δίνει μια μάχη διατήρησης ενός επιπέδου ζωής που απειλείται από τεκτονικές παγκόσμιες αλλαγές. Εμείς έχουμε παραδόξως κάνει μεγάλη πρόοδο σε σχέση με τη Γαλλία ή την Ιταλία, αλλά παραμένουμε ο αδύναμος κρίκος. Από τη μια, έχουμε ένα πολιτικό προσωπικό και ένα «κατεστημένο» που έχει αποτύχει στην αποστολή του. Αρνείται να αλλάξει νοοτροπία, ενδιαφέρεται μόνο για την προστασία των «πελατών» του και τη διατήρηση θεσμών αδιαφάνειας και αναξιοκρατίας. «Δεν το έχει», να το πω απλά, νεοελληνικά. Αφήνω κατά μέρος τη θεομοθετημένη διαφθορά και διαπλοκή που κάνει τη χώρα πολύ ειδική περίπτωση. Από την άλλη, έχουμε τις δυνάμεις του ακραίου μεταπολιτευτικού λαϊκισμού και της καταγγελίας χωρίς όρια που υπόσχονται μία επιστροφή στο δήθεν βολικό χθες.

Έχουμε μπροστά μας πυκνή ομίχλη. Το μυαλό μας δεν είναι καθαρό και η ψυχραιμία έχει καθεί. Παίζουμε ξύλο στο κατάστρωμα, ορισμένοι τακτοποιούν τις τελευταίες τους δουλειές, άλλοι ονειρεύονται την επανάσταση και ο Τιτανικός συνεχίζει να πλέει σχεδόν ακυβέρνητος. Έχει νόημα να το επισημαίνει κανείς άραγε; Ούτως ή άλλως ο «χορός», από δεξιά και από αριστερά, είναι έτοιμος να ουρλιάξει: «σκάσε ρε!».